

AZ ERDŐ

1989. NOVEMBER • XXXVIII. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT

ERDÉSZETI LAPOK

124. ÉVFOLYAMA

TARTALOM

KÖZGYÜLES (Jérôme René) — — — — —	477
Az 1989. év emlékérmesei — — — — —	478
Dr. Herpay Imre: Megnyitó — — — — —	482
Az erdőgazdálkodás értékelése és illeszkedése a reformfolyamatokba (dr. Herpay Imre) — — — — —	483
Gáspár-Hantos Géza: Főitkari beszámoló — — — — —	488
Dr. Anda István: Ellenőrző bizottsági jelentés — — — — —	494
A „GYORSAN NÖVŐ FAFAJOK TERMESZTÉSE” tudományos ülészakon elhangzott előadások kivonatos közlése — — — — —	497
Dr. Somkuti Elemér: Hatalom, tulajdon, hatékonyság — — — — —	516
Dr. Lükő István: Az erdőtervezők szociológiai vizsgálata — — — — —	519
Szodfridt István: Afrika erdőgazdaságáról — — — — —	522

Címkép: A közgyűlés elnöksége (fotó: Prág F.)

A hátlapon: 88 éves bükkös a kőszegi hegyvidéken (Fotó: Pőcze T.)

СОДЕРЖАНИЕ

Общее собрание Венгерского Лесного Общества в 1989 году	477
Краткое изложение докладов конференции: „Выращивание быстрорастущих пород”	497
Д-р Э. Шомкути: Власть, собственность, эффективность	516
Д-р И. Люко: Социальная анкета среди лесоустроителей	519
Д-р И. Содфритт: О лесном хозяйстве Африки	522

CONTENTS

The Convention of the Hungarian Forestry Association 1989	477
The briefed version of the lectures delivered on the conference on fast growing species	497
Somkuti, E.: Power, ownership and effectivity	516
Lükő, I.: A sociological study on forest surveyors	519
Szodfridt, I.: About the African Forestry	522

A soproni Roth Gyula Erdészeti és Faipari Szakközépiskola (9400 Sopron, Szt. György u. 9. — Pf. 26.) 1990-ben

ERDŐGAZDÁLKODÁSI-, VADGAZDASÁGI-, ERDÉSZETI NÖVÉNYVÉDŐ
szakon technikusminősítő vizsgát szervez. Jelentkezési határidő: 1990. január 31.

Tájékoztatót, jelentkezési lapot az iskola küld az érdeklődőknek.

A Z-ERDŐ — Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa. A szerkesztőség címe: 1061 Budapest, Anker köz. 1. Telefon: 225-683. A szerkesztésért felelős: dr. Solymos Rezső, címe: 2000 Szentendre, Római sánc u. 17. Telefon: 26—10-764.

*

Kiadja: a Delta Szaklapkiadó és Műszaki Szolgáltató Leányvállalat, 1053 Budapest, Kossuth L. u. 17. Telefon: 1174-793. Felelős vezető: BUDAI FERENC főigazgató. Egri Nyomda, 3301 Eger, Vincellériskola u. 3. Felelős vezető: Kopka László. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a hírlapkézbesítőknél, a posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR), Budapest XIII., Lehel u. 10/a, — 1980 — közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással, a HELIR 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 20,— Ft. Előfizetés fél évre: 120,— Ft. egész évre: 240,— Ft. Megjelenik havonta. Külföldön terjeszti a Kultúra Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat, 1389 Budapest, Pf.: 149

Az évi előfizetés ára: 7 dollár.

KÖZGYŰLÉS

1989, augusztus 12.

Egyesületünk közgyűlését a FALCO Fakombinát által rendezett *Vas megyei fagazdasági napok*-hoz kapcsolódva Szombathelyen tartotta. A közgyűlést megelőző két napon a vállalatot *dr. Schmidt Ernő* vezérigazgató mutatta be videóval illusztrált előadásban. Ezt követően autóbuzskörutakon, személyesen is megismerkedhettek a résztvevők elgondolásainak helytállóságával, a vállalati eredmények részleteivel.

A közgyűlés színhelye a megyei művelődési és ifjúsági központ színházterme volt, játékerén felállított elnökségi asztal, felette jelmondatként a vállalat hitvallása:

A hatékony erdőgazdálkodás alapja a korszerű faipar.

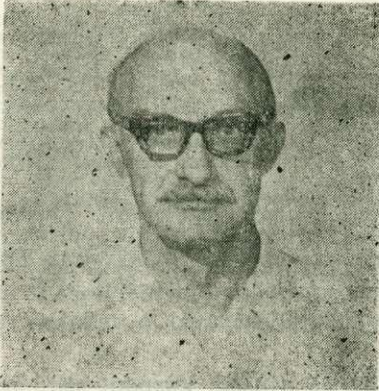
Az ülést, az eddig megszokottnál kisebb létszámú résztvevő előtt, *dr. Herpay Imre* egyesületi elnök nyitotta meg. Ezt követően a külföldi vendégeknek adta meg a szót, és ennek során az egyesületünkkel szorosabb kapcsolatot tartó német, osztrák és szlovákiai barátaink küldötteinek meleg hangú üdvözlései hangzottak el. Ezután került sor *Gáspár-Hantos Géza* főtitkárnak az egyesület éves munkáját értékelő beszámolójára, melynek végén az „Alapszabályok” 6.052 pontjának alapján — a vezető szervek és a titkárság közötti közvetlen munkakapcsolat fenntartása érdekében — javaslatot tett *dr. Marjai Zoltánné* ügyvezető titkárnak az elnökség tagjává választására. A közgyűlés a javaslatot egyhangúlag elfogadta. Ezután hangzott el az ellenőrzőbizottsági jelentés az elmúlt évi helyzetről és a jövő kilátásairól. *Dr. Anda István* bizottsági elnök által előadottakat a közgyűlés ugyancsak egyhangúlag elfogadta.

Rövid szünet után a kitüntetések átadása következett. *Dr. Bondor Antal*, a díjbizottság elnökének ismertetése szerint az Országos Erdészeti Egyesület elnöksége 1989-ben az egyesületben végzett kimagasló társadalmi munkáért és a magyar erdészet, az erdőgazdaság fejlesztésében elért eredményekért „BEDŐ ALBERT”-emlékérmét adományozott

Keresztes György erdőmérnöknek,
Krämer Antal erdőmérnöknek és
Schmotzer András erdőmérnöknek;

KAÁN KÁROLY-emlékérmét adományozott

Horváth Tibor erdésztechnikusnak,
dr. Mollay Jánosné Madas Gabriella erdőmérnöknek és
Ott György erdőmérnöknek.

KERESZTES GYÖRGY
erdőmérnök

A FALCO Fakombinát nyugalmazott főmérnöke. A szakma minden ágában nagy hozzáértéssel, jártassággal dolgozott. A fakombinát jogelődjénél erdőművelői, majd szakfelügyelői munkát végzett. Aktív pályafutása utolsó évtizedeiben osztályvezetőként, végezetül főmérnöként, az erdőgazdálkodás szakmai irányítója volt. Utólérhetetlen helyismeret, megfontolt, szélsőségektől mentes cselekvés, értelmes kompromisszum jellemezte szakmai tevékenységét.

Az OEE-nek 1950 óta tagja. Nemzedékeket nevelt az erdő szeretetére, a gyakorlati, terepi erdőszmunka becsülésére.

KRÁMER ANTAL
erdőmérnök

A Mecseki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság vezérigazgató-helyettese. A korszerű erdőgazdálkodás egyik vezéregyénisége. Sokat tett a fakitermelési technológiák korszerűsítésében, irányításával megvalósult a hosszúhetényi korszerű alsórakodó, bevezette a forwarderes közelítést, az aprítéktermelési rendszert, a KSK-kötélpályát. Mindig elsőbbséget biztosított a természetes erdőfelújításnak, megalapozta a mesterséges erdőfelújításokhoz szükséges, jó minőségű csemetermesztést. Ennek érdekében koncentrálták a csemetekerteket és az erdőgazdaság sajátosságainak megfelelő csemetermelési rendszert alakítottak ki. Nagy gondot fordít a természetvédelemre, és arra, hogy a Mecsek erdei a kirándulónak, üdülőknek, turistáknak kellemes élményt nyújtsanak.

Az OEE-nek 1957-től tagja. Az erdőhasználati szakosztály és AZ ERDŐ szerkesztőbizottságának tagja.

SCHMOTZER ANDRÁS
erdőmérnök

Az Egri Erdőfelügyelőség igazgatója. Különböző beosztásaiban munkássága alatt megteremtette az erdőművelés, fahasználat, fafeldolgozás egységét. Szakmai munkássága során a tartamos erdőgazdálkodás, az ágazati összhang megteremtése érdekében tevékenykedett. Súlyponti feladatként kezelte az erdő- és vadgazdálkodás összhangjának közelítését.

Az OEE-nek 1962 óta tagja. Előbb a helyi csoport szervezőtitkára, majd titkára, 1985-től, 1976-tól az erdővédelmi szakosztály titkára, 1985-től annak vezetője, az OEE elnökségének tagja.

HORTVÁTH TIBOR
erdésztechnikus

A Balatonfelvidéki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság keszthelyi erdészetiének vezetője. Gazdasági munkáját mindenkor nagy szorgalommal végezte és végzi jelenleg is. Irányításával erdészete rendszeresen az elsők közé tartozik. Széles körű tájékozottsággal, jó szakismerettel rendelkező szakember. Kimagasló eredményeket ért el az erdőfelújítások, erdőtelepítések, a Kis-Balaton—Hévíz környéki védőfásítás, a hévízi parkerdő felújítási és karbantartási, a vízügyi csatorna menti fásítások, a csemetetermesztési, erdősítési munkálatok során. Minden újra gyorsan reagáló, kísérletező szakember.

DR. MOLLAY JÁNOSNÉ
MADAS GABRIELLA
erdőmérnök

A Tanulmányi Állami Erdőgazdaság hegyvidéki erdészet nyugalmazott erdészvezetője. Családi örökségként hozta magával az erdők mélységes szeretetét és azt a kötelezettséget, hogy a soproni erdőket a mai kor követelményeinek megfelelően fejlessze tovább. Nagy lelkesedéssel bővítette az erdők üdülési, turisztikai lehetőségeit. Két új kilátótorony létesítése is maradandóan jelzi eredményes tevékenységét. Nevéhez fűződik a közjóléti fejlesztés egyik speciális megoldása: a soproni ünnepi hetek alkalmával, a sétaerdő egyik szakaszára kivezetett hangszórókon halk zene közvetítése, más-hol és máskor sohasem átélt élményt nyújtva a látogatóknak. A Lövéreken

kijelölte és megvalósította az első hazai tanösvényt.

Az OEE „Erdők a közjóért” szakosztályának tagja.

OTT GYÖRGY
erdőmérnök

A szöcsénypusztai erdőgazdasági szakmunkásképző iskola nyugalmazott igazgatója. Nevéhez fűződik a fiatalok erdőgazdasági szakmunkás képzés indítása, alapjainak lerakása — 1962-ben Barcs—Középrigócon és 1963-ban Szöcsénypusztán. Jelentős tevékenységet fejtett ki a felnőtt szakmunkás-képzés területén, ezzel is segítette a vállalatok munkaerő-gondjainak megoldását.

Az OEE oktatási és közművelődési bizottsága munkáját ifjú tagok bevonásával szakmai tanácsadással segítette. Az erdőgazdaságoknál szerzett termelési, szervezési gyakorlatát hasznosította a szakoktatásban.

Az elnökség az egyesületben végzett, kimagasló társadalmi munkájáért és a magyar mikológia fejlesztésében elért eredményeiért a CAROLUS CLUSIUS-
emlékérem kitüntetését adományozta

*dr. Rimóczy Imrének, a Kertészeti és Élelméztudományi Egyetem
adjunktusának. (A kitüntetett a kitüntetést a mikológiai társaság őszi
rendezvényén veszi át.)*

DR. RIMÓCZY IMRE
egyetemi adjunktus

*1971 óta vesz részt a mikológiai tu-
dományos és ismeretterjesztő munkában.
Tudományos tevékenységét a vadon ter-*

*mő, illetve egyes termesztett gombafa-
jok mikromorfológiai, cönológiai, ökoló-
giai, élettani vizsgálatai témában fej-
ti ki. Nagyszámú hazai és külföldi pub-
likációja jelent meg. Egyetemi doktori,
illetve kandidátusi címét hasonló téma-
körökben végzett munka eredményeként
kapta meg. Az OEE Mikológiai Társasá-
gának 1968 óta tagja, 1985 óta vezetősé-
gi tagja. Kezdeményezője annak a vál-
lalkozásnak, amely az egyesület kiadásá-
ban magyar nyelvű gombahatározó meg-
jelentetését tűzte ki célul. Hosszú időn
át a gombaszakoktatási bizottság titká-
raként is tevékenykedett.*

*Dinamikus egyéniségét a magyar mi-
kológusok, természetbarátok országszer-
te ismerik és becsülik. A mikológia te-
rületén — az Országos Erdészeti Egye-
sület keretében és azon kívül — vég-
zett értékes tudományos, szakmai és hal-
latlanul kiterjedt ismeretterjesztő-felvilá-
gosító tevékenysége alapján érdemesül a
CAROLUS CLUSIUS-emlékéremmel való
kitüntetésre.*

Egyesületünk javaslatára a magyar erdészet fejlődését elősegítő, a szakmai
érdekeket magas szinten képviselő, az e téren végzett, kiemelkedő egyesületi
társadalmi munkásság elismeréseként, a művelődési miniszter a SZOCIALISTA
KULTÚRÁÉRT kitüntetését adományozta

*dr. Rácz Józsefné Schneider Ildikó dr. erdőmérnöknek, az Erdészeti
és Faipari Egyetem múzeumi igazgatójának.*

A magyar erdészetben belül a termelőszövetkezeti erdőgazdálkodás fejlesztésében elért eredményei elismeréseként, egyesületünk javaslatára, a TOT el-
nöksége KIVÁLÓ TERMELŐSZÖVETKEZETI MUNKAÉRT kitüntetését adott

*Nagy Lászlónak, az Őriszentpéteri Őrség Tsz erdő- és fafeldolgozó
egység vezetője részére.*

Az eddig elhangzottak feletti vita megnyitásával a hozzászólások sorát
*Simon László, a Mátrafüredi Erdészeti Szakközép- és Szakmunkásképző Is-
kola igazgatója nyitotta meg, bejelentve, hogy helyi csoportjuk „Erdők és fák
háza” címen panteont létesít jeles személyiségek, események, tárgyi emlékek
összegyűjtésére, őrzésére és ehhez a szak támogatását kérte. A közgyűlés az
elnök javaslatára úgy határozott, hogy a javaslattal való foglalkozást az el-
nökségre bízta. Dr. Vidovszky Ferenc az ülés előtt sebtében osztogatott „vita-
indító gondolatsor”-t átfutva, különösen a tulajdon kérdésének rendezéséhez*

sürgetett hatékony szakmai befolyást. *Dr. Csötönyi József* az erdőgazdálkodásban dolgozó szakértelmiség közérzetének túlzott optimizmusra okot nem adó voltát panaszolta, és az egyesületben az emberi tényezővel való fokozottabb foglalkozást kért, a vezető szervezetben több mezőgazdasági érdekeltséget kívánt látni, mivel a „nagy zöld program” 80%-a a mezőgazdaságban fog megvalósulni. *Jérôme René* az erdőgazdálkodás céljának szabatos megfogalmazására, az eszközöknek alkalmazásában a pillanatnyi és a távlati rugalmas kezelésére figyelmeztetett.

Gémesi József az ágazatvezetés részéről üdvözölte a közgyűlést, helyeselte a választott jelmondatot, röviden vázolta a szakma előtt tornyosuló feladatokat és egységes szakmai állásfoglalás megteremtését sürgette. *Dr. Farkas László* elismerőleg szólt a FALCO eredményeiről, majd felhívta a figyelmet a Kiskunhalasról indult környezetvédelmi innovációs munkára; MAGYAR ERDŐKÉRT címen, gyorsabb információt lehetővé tevő sajtótermék indítását vette fel, végül olcsóbb vándorgyűlések rendezését javasolta. *Dr. Andor József* véleményét egy idézettel fejezte ki: „A fák elárulják egy nép erényeit — és bűneit”. *Dr. Bartucz Ferenc* a vertikális integráció 20 évét méltatta, aminek legszebb eredményét itt, nyugaton, Szombathelyen szemlélhetjük. Most újra sorsfordulóhoz érkeztünk, az ilyen fejlődést országosan általánossá kell tennünk, de ehhez az kell, hogy valamennyi erdő kincstári legyen, és egy újabb 1040-es rendezet szülessen. *Dr. Bolla Sándor* a közgyűlési jelmondatnak olyan átalakítását kívánta, amelyben az egyenrang, a kölcsönös egymásra utaltság jut kifejezésre.

Dr. Soós Gábor ny. államtitkár, a testvéri Agrárgazdasági Tudományos Egyesület elnöke és az MTESZ alelnöke, mindkét szerv részéről üdvözölte a közgyűlést. A szövetség példamutatónak tartja a vándorgyűlések céltudatos rendezését. Ez, körbejárva az országot, általánossá teszi a fejlődést. Az egyesület működését dicséretesnek tartja, kezdeményezőkézsége az elhamarkodott erdő-törvény-javaslatnak napirendről való levételében. elismerésre méltóan mutatkozott meg. Az erdő- és a vadászati törvény megfelelő kialakítása ma a legfontosabb feladat. Az eddig elkészült javaslatok a véleményező szervek részéről változatos megítélésben részesültek, a vélemények rendkívül szerteágazóak. A belső értékelések után a javaslatok majd társadalmi vitára kerülnek, ebben majd érvényesülnie kell annak a szemléletnek, hogy az ország egész fejlődésébe kell az erdészetnek is bekapcsolódnia. Egyetértését fejezte ki Csötönyivel az emberi tényező előtérbe helyezésében. Ezután a szövetség szervezeti kérdéseivel foglalkozott, tájékoztatást adott a változásokról, további elgondolásokról, amelyekről majd a szövetség jövő októberi kongresszusán döntenek.

Több hozzászólás nem lévén, az elnök köszönetet mondott a rendkívül színvonalas rendezésért, mély elismerését fejezte ki a vállalat munkáját, eredményeit illetően látottakról, tapasztaltakról. A közgyűlést azzal zárta, hogy a következőre jövő tavasszal kerül sor Budapesten — tisztújítással és alapszabály-módosítással egybekötve.

Jérôme René